

Josep Valtònyc: «Sempre utilitzen l'excusa del terrorisme per practicar persecucions ideològiques»

Valtònyc va fer públic aquest dijous que està exiliat a Bèlgica, quan la justícia belga el va deixar en llibertat provisional mentre espera l'euroordre que el podria fer tornar a l'Estat espanyol | A l'espera que la justícia internacional es pronuncii sobre el seu cas, diu que Bèlgica «és un bon lloc per començar de zero» | Josep Valtònyc explica la seva experiència en aquesta entrevista feta conjuntament per Setembre i Jornada.

Josep Valtònyc, dijous passat, a Gant (Bèlgica)

Fa dos mesos, des del dia 10 de maig, que hauria d'estar a la presó, però el raper Josep Miquel Arenas, més conegut com a Valtònyc, va marxar a l'exili. No va fer públic el lloc on és, Bèlgica, fins el dijous passat, quan la justícia belga el va deixar en llibertat provisional mentre espera l'euroordre que el podria fer tornar a l'Estat espanyol. Valtònyc, amb 24 anys, té una condemna de tres anys i mig de presó per delictes d'enaltiment del terrorisme, humiliació de les víctimes, injúries a la corona i amenaces per algunes lletres de les seves cançons. A l'espera que la justícia

internacional es pronunciï sobre el seu cas, diu que Bèlgica «és un bon lloc per començar de zero». Josep Valtònyc explica la seva experiència en aquesta entrevista feta conjuntament per Setembre i Jornada (<https://www.diarijornada.coop/>).

Per què Bèlgica?

Perquè jurídicament era un bon país on protegir-me i perquè ja hi havia una xarxa d'exiliats i molta influència per part de la societat catalana que viu aquí. Darrerament ha demostrat ser una justícia independent i respectuosa amb els drets fonamentals.

Per què has decidit fer-ho públic ara, i no abans?

Per protegir-me jurídicament i per estratègia de comunicació. Era important que l'euroordre fos internacional i no a un país concret. Això m'ajudava a guanyar temps i marge, encara que no he estat amagat en cap moment i he estat a disposició de la policia i la justícia belga en tot moment.

Valtònyc, durant la roda de premsa de dijous passat a Brusel·les Foto: ACN

Se t'han fet llargues aquestes setmanes?

Molt. Sobretot perquè s'han fet molts actes als que m'agradaria haver assistit o participat. El dia que Kase O em va telefonar que actuava a Mallorca i em va demanar si jo volia pujar a cantar amb ell una cançó, va ser el pitjor dia de tots.

Creus que el canvi de govern a l'Estat espanyol pot ser positiu pel teu cas?

No, de fet el primer que han fet és endurir el codi penal per castigar amb més força els delictes de rebel·lió. Això diu molt d'ells. A més, són el PSOE de sempre. Ens tornarem a deixar enganyar

per aquesta màfia? Per favor...

Valtònc, la setmana passada, a Brussel·les

Per què has decidit desobeir? No és una decisió fàcil de prendre.

Perquè vaig trobar que era la millor opció i he encertat. Des d'aquí estam fent moltes coses i deixant en evidència a Espanya, a part de seguir denunciant les injustícies que passen allà. Des de la presó crec que no ho hagués pogut fer.

Canviaries alguna de les teves lletres?

Sí, sobretot les masclistes i les que atacava a les dones per la seva condició de dona i no per la seva condició de classe i ideologia. Haver atacat a la reina per segons quines tonteries, era fruit d'un al·lot de 17 anys. Afortunadament, ara tenc una formació i una consciència feminista que em permet no caure en aquestes actituds masclistes i patriarcals.

T'has convertit en una icona de la llibertat d'expressió. Què intentes expressar amb la música i per què ho fas a través del rap i el hip hop?

No crec que sigui icona de res ni ho vull ser. Només sóc un jove de 24 anys, informàtic, que ha fet feina sempre a una fruiteria i que li ha passat això. Demà et podria passar a tu. He fet el que he fet amb ajuda de moltíssima gent que m'ha recolzat i l'organització popular m'ha permès i ajudat a fer. No sóc icona ni cap referent, ni ho vull ser, repetesc.

Ets un jove de 24 anys que fins fa poc treballava en una fruiteria i que ara està condemnat a presó per escriure cançons de rap. Com ho has enfrontat, tot això?

Bé, perquè tot això em va passar amb 18 anys i he madurat i crescut amb això. Per tant no se m'ha fet gens difícil, se m'ha fet difícil deixar la feina perquè de petit a casa mai han sobrat els doblers i ser fixe a una feina em donava una seguretat i una estabilitat que mai havia tingut i m'ha generat un vertigen estrany el fet d'haver de deixar una feina pel meu propi peu.

Deu costar mantenir-se sencer a nivell emocional.

Si, costa molt. Però a diferència dels presos que no s'han exiliat, puc fer una vida normal entre cometes i això ho agraeisc molt, la veritat. Estic millor del que estaria i això ho agraeisc moltíssim.

Josep Miquel Arenas, 'Valtònyc'

Què en queda d'aquell al·lot que amb 16 anys i animat pel glosador (i ara president d'ERC Mallorca) Mateu Xurí començava a fer «rap rural» en català a Mallorca?

Les ganes de millorar, d'aprendre, de llegir, de conèixer i de poder conquerir petites cosetes que ens van fent grans.

Què n'has tret o com valores d'aquests darrers mesos, des que el Suprem va ratificar la condemna de l'Audiència Nacional de 3 anys i mig de presó?

La gent que he conegut i la gent que m'ha abraçat en moments difícils i ha demostrat estar al meu

costat.

Des d'on han vingut els suports?

De totes bandes. M'ha sorprès molt, perquè s'ha demostrat que no és una qüestió de compartir ideologia, és una qüestió de drets fonamentals i la gent s'ha sentit identificada i indignada amb la condemna i ha respost. Hem aconseguit que la gent es mobilitzi amb grans actes com els de No Callarem, el festival de Mallorca d'Acallar i també tants d'altres per tot arreu que no podríem ni esmentar. Brutal.

I d'on t'ha sorprès que no vinguin, els suports?

D'una part de cantautors espanyols i de rapers que no és que no s'hagin pronunciat, sinó que m'han arribat a condemnar i posar-se en contra. Increïble. No saben que això també va d'ells i els afecta.

Jorge Campos (i Antoni Salvà, pare de Diego Salvà, guàrdia civil assassinat per ETA a Palmanova el juliol de 2009), i ara també l'Asociación Unificada de Guardias Civiles (AGAUC), t'ha tornat a denunciar pels mateixos delictes que els de la primera condemna... Com ho valores això? Com pot afectar a la teva causa?

Amb un altre judici i sumar-me una pena més de 2 anys a la qual ja tenc de 3 anys i mig. Però bé, estant aquí a Bèlgica poca feina tenen a fer. El tema és com segueixen utilitzant les víctimes d'ETA per justificar la repressió i fer la seva política feixista. Tota la vida ho han fet, i ara que ETA ja no existeix ho segueixen fent. Sempre utilitzen l'excusa del terrorisme per practicar persecucions ideològiques.

Valtònc, durant la seva actuació a La Cabra en el marc de les Jornades Republicanes per la Llibertat d'Expressió a Vic Foto: Dolors Pena

Pertanys a una família treballadora i sempre has posat èmfasi en la condició de classe. Com afrontes aquest futur proper lluny de casa?

Idò aquí a Bèlgica hi ha molt poca taxa d'atur i els sous i la qualitat de vida estan prou bé. Gràcies a que hi ha una gran sindicalització a les empreses per part dels treballadors. A més la gent és molt educada i m'agrada molt el tracte en tots els sentits. Crec que és un bon lloc per començar una vida des de zero.

Tens esperança en què la justícia internacional es pronunciï sobre el teu cas?

No és una opció, s'ha de pronunciar sí o sí. Una altra cosa és que no m'agrada com s'estan tractant uns temes a nivell internacional. Però bé, amb la crema de fotografies del Rei s'ha pronunciat a favor nostre, esperem que els trets vagin per aquí.

Dius que l'Estat espanyol és una màquina de fer independentistes, i que tu n'ets un exemple. Per què?

Per la meva família. És espanyola i mai ha estat independentista ni tampoc s'ha mostrat massa a favor, i des de l'10 té clar que Espanya no respecta els drets humans.

Què és el que més trobes a faltar?

Les panades de carn i pèsols.

Josep Valtònyc en una imatge d'arxiu